

Vyhodnocení prvního funkčního období zástupce České republiky ve správní radě College of Europe a jmenování zástupce České republiky do správní rady College of Europe pro druhé funkční období

1. Úvod

Česká republika získala na základě Usnesení vlády České republiky ze dne 19. března 2003 č. 277 o členství České republiky ve správní radě College of Europe v Bruggách členství ve správní radě této prestižní mezinárodní vzdělávací instituce. Během prvního funkčního období byl na základě tohoto usnesení jmenován zástupcem ČR doc. Ing. Jiří Patočka, CSc.

Česká republika se stala od 1. května roku 2004 členem Evropské Unie, což představuje ve svém důsledku zásadní rozhodování o formulaci základních obsahových cílů ve výuce, neboť členství ve správní radě College of Europe (dále jen „CoE“) má rozměr nejen studijní, ale též politický a ekonomický.

Členství republiky ve správní radě CoE vyplývá z dlouholetého úsilí ČR zapojit se jako plnohodnotný členský stát EU do správních, politických i akademických struktur spojené Evropy a využít výhod, které zapojení do těchto struktur nabízí. CoE je v tomto smyslu renomovanou, elitní evropskou školou, z jejíchž absolventů se rekrutují nejvyšší správní orgány Unie; jde o školu s těsnými vazbami nejen na vrcholné orgány EU, ale i na politické špičky zakládajících členských zemí Unie. Elitní charakter školy zdůrazňuje i složení sboru vyučujících, které je založeno jednak na renomovaných profesorech prestižních evropských škol (Oxford, Sorbonne, Erasmus Rotterdam aj.) a jednak na zapojení emeritních evropských politiků do výuky politologických disciplín. Škola je napojena na nejvyšší struktury Unie a využívá jejich představitelů k ad hoc přednáškám a k vystoupením při slavnostních příležitostech (zahajování semestrů apod.). Škola má internacionální charakter se silnou orientací na zakládající členy EU, zejména na Francii a Německo. Z toho také vyplývá orientace politicko-kulturní, kde zejména v oboru Evropských studií převažují historicko-politická hlediska těchto zemí s pochopitelnými konotacemi ve vztahu k ČR.

Po celé tříleté období byl předsedou správní rady bývalý belgický premiér J. L. Dehaene, díky jehož silné autoritě se podařilo udržet nadnárodní charakter školy a proevropskou orientaci.

Od roku 2003 je studium zaměstnanců ve správních úřadech na CoE (Kampus v Bruggách a Natolinu) finančně podporováno vládou ČR a Úřad vlády ČR hradí celý studijní poplatek (školné, ubytování a stravování) pěti uchazečům ze správních úřadů přijatým ke studiu.

College v Bruggách má tři hlavní moduly studia:

- evropské právo,
- politologie vztahu k evropské integraci,
- evropská ekonomická integrace.

Počínaje akademickým rokem 2006/2007 bude přednášen další studijní obor „Mezinárodní vztahy Evropské unie a diplomacie“.

V Natolinu je studium zaměřeno na interdisciplinární evropská studia se specializací na ekonomiku, právo nebo politické a státotvorné vědy.

Studium v obou kampusech je zakončeno titulem „Master of European Studies“. Absolventi nového oboru „Mezinárodní vztahy Evropské unie a diplomacie“ získají titul „Master of Arts in EU International Relations and Diplomacy“. Podmínkou pro získání titulu je úspěšné vykonání ústní a písemné zkoušky na konci každého semestru a vypracování diplomové práce.

Úřad vlády ČR spolupracuje při výběru uchazečů z řad zaměstnanců ze správních úřadů, distribuuje průběžné informace poskytované z College of Europe prostřednictvím vedoucích personálních útvarů ústředních správních úřadů a pracovní skupiny zástupců ústředních správních úřadů a Rady pro rozhlasové a televizní vysílání pro oblast vzdělávání. Zástupci Úřadu vlády ČR se dále podílejí na spolupráci ČR s CoE účastí na jednáních zajišťovaných Ministerstvem vnitra jako koordinátorem této spolupráce.

V letech 2003-2005 proběhla vždy v dubnu¹ výběrová řízení pro studium na CoE v Bruggách (Belgie) a v Natolinu (Polsko), která vedl zástupce CoE pan M. Vuijlsteke; zúčastnili se jich i zástupci Ministerstva vnitra, Úřadu vlády ČR a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Výběrová řízení byla vedena prostřednictvím cca 20ti minutových rozhovorů s uchazeči o studium v anglickém a francouzském jazyce. Výsledky výběrových řízení byly následující:

- v roce **2003** bylo přijato **5** uchazečů ke studiu v akademickém roce **2003/2004** (z toho 3 uchazeči ke studiu CoE v Bruggách, 2 ke studiu v polském Natolinu); všichni uchazeči byly zaměstnanci z ústředních správních úřadů, kteří získali státní stipendium hrazené z rozpočtové kapitoly Úřadu vlády ČR;
- v roce **2004** bylo přijato **9** uchazečů ke studiu v akademickém roce **2004/2005** (z toho 8 uchazečů ke studiu v Bruggách a 1 ke studiu v Natolinu), přičemž 5 studentů – zaměstnanců ústředních správních úřadů – získalo státní stipendium hrazené z rozpočtové kapitoly Úřadu vlády ČR (celkem o toto stipendium žádalo 7 osob);
- v roce **2005** bylo přijato **7** uchazečů, přičemž 5 uchazečů ke studiu CoE v Bruggách a 2 ke studiu v Natolinu. Před začátkem akademického roku 2 studenti odstoupili, neboť nezískali potřebné finanční prostředky na zaplacení školného. V akademickém roce **2005/2006** studuje na CoE celkem **5** českých studentů (4 v Bruggách a 1 v Natolinu). Pouze jeden student (zaměstnanec Ministerstva pro místní rozvoj) získal státní stipendium hrazené z rozpočtové kapitoly Úřadu vlády ČR. Jeden uchazeč získal výjimečné stipendium od CoE (Bruggy) a jeden z přijatých získal stipendium od Vlámského společenství a od CoE (Natolin).

Termín pro odevzdání přihlášek ke studiu v akademickém roce 2006/2007 byl stanoven na 31. ledna; v době zpracování tohoto materiálu je počet přihlášených uchazečů celkem 13, z toho 5 z oblasti státní správy.

¹ Termín pro odevzdání přihlášek je vždy 31. ledna. V roce 2004 byl posunut až na konec února.

2. Informace o prvním funkčním období členství České republiky ve správní radě College of Europe

Během prvního funkčního období zástupce České republiky se uskutečnilo celkem 5 jednání správní rady CoE v Bruggách. Jednání byla většinou vedena prezidentem správní rady nebo rektorem CoE a týkala se praktických otázek souvisejících s finanční a zejména studijní problematikou školy.

Zástupce ČR vždy následně po zasedání správní rady informoval písemně Ministerstvo vnitra formou zápisu ze zasedání s tím, že výsledky jednotlivých jednání byly následně konzultovány na pravidelných pracovních schůzkách se zástupci Ministerstva vnitra, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Úřadu vlády ČR.

ČR se díky členství ve správní radě CoE viditelně zapojila do vzdělávacího procesu aktivního rozvoje lidských zdrojů v oblasti veřejné správy na celoevropské úrovni. S postupujícím procesem evropské integrace považuje ČR možnost být členem správní rady této prestižní mezinárodní vzdělávací instituce za zvlášť významné.

Z české strany byly opakovaně vznášeny otázky zastoupení české politické a akademické reprezentace v profesorském sboru CoE, účast vrcholné české osobnosti např. při zahajování školního roku a vyšší součinnost CoE při výběru kandidátů na vládní stipendia pro české studenty. Jejich zodpovězení by mělo být úkolem příštího tříletého období.

V dané souvislosti lze konstatovat, že v uplynulých letech se podařilo zvýšit účast českých studentů ve studijních programech CoE. Velké úsilí bylo věnováno problematice vládních stipendií pro české studenty CoE.

ČR se úspěšně vypořádala s otázkami výše a organizace úpravy splácení členského příspěvku ČR do rozpočtu CoE, úkolem pro další období je usilovat ve správní radě CoE o to, aby roční členský vklad nebyl razantně zvyšován a dbát na plynulé a nepřilíš náhlé zvyšování školného v CoE. Školné na CoE se v průběhu sledovaného období navyšovalo z částky **16,000 EUR** až na částku **16,800 EUR** pro akademický rok 2006/2007. CoE avizovalo další navyšování této částky o 5% každé dva roky. Finanční problémy, kterými škola prochází v posledních letech a které jsou dány jednak rozvojovou politikou CoE a jednak nedořešením finančního napojení na Evropskou komisi, by neměly vyústit v přílišné zdražení studia, které by zabránilo českým studentům, kterým nemůže být přiznáno vládní stipendium, usilovat o studium na CoE. Ve srovnání s Polskem a zejména Rumunskem je počet českých studentů stále nízký a v budoucím období je nutno všemi prostředky usilovat o jeho zvýšení. Vzhledem k tomu, že obsazování vlivných míst v evropských strukturách je mnohdy vázáno na absolvování CoE, je zvyšování počtu českých absolventů jednou z podstatných cest ke zvýšení počtu českých úředníků v administrativních strukturách EU a tím i k zvyšování českého vlivu na rozhodovací procesy. Zastoupení českých úředníků je dosud mizivé.

Z hlediska zvýšení české participace na programu CoE bylo v posledních třech letech dosaženo osobní účasti pracovníků CoE při výběru českých kandidátů na studium, těsná spolupráce byla navázána i v oblasti propojování aktivit českých studentů v rámci CoE s českou státní správou a akademickou sférou. Několik služebních cest pracovníků CoE, zejména návštěvy prorektora Pichtha v Praze, pomohly jak popularizaci CoE v ČR, tak i navázání těsnějších kontaktů s českými vládními i akademickými institucemi.

S ohledem na výše uvedené výsledky činnosti zástupce České republiky ve správní radě CoE, jeho spolupráci s Úřadem vlády ČR, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy bylo na pracovním jednání zástupců uvedených ústředních správních úřadů dohodnuto, aby pro druhé tříleté funkční období členství ve správní radě CoE byl nominován opětovně doc. Ing. Jiří Patočka, CSc., který s tímto návrhem vyjádřil souhlas.